

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงใหม่) ส่วนอำนวยการ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ

โทร./โทรสาร ๐๕๓๓/๑ ๑๔๔๕

ที่ ทส ๑๖๑๘๘.๑/๓๖๕

วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง สรุปผลการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของกรมป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม

หัวหน้าศูนย์ประสานงานป่าไม้พะเยา

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงใหม่) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๓.๕๒/ว ๓๖๒ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๗ เรื่อง สรุปผลการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของกรมป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียด หรือ Download ข้อมูลได้ที่ www.forest.go.th/chiangrai_2

A

(นายเจษฎา เงินทอง)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒

บันทึกข้อความ

12/

เพื่อผู้ตรวจราชการกรม (แบบพร้อมพิจารณา)
รับที่ ๑๑๓๖ (511)
วันที่ ๒๗ พ.ย. ๕๖
เลขที่ ๖๑๗๔๕

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ส่วนติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๕๕๕๖
ที่ ทส ๑๖๐๓.๕๒ / ๓๔๒๔๔ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปผลการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของกรมป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

ห้องอธิบดีกรมป่าไม้
เลขที่รับ ๗๗๕๔
วันที่รับ ๒๕๕๖
เวลา ๑๗.๐๕

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

๑. เรื่องเดิม

กรมป่าไม้ได้มีคำสั่ง ที่ ๔๖๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่สำนักแผนงานและสารสนเทศไปติดตามผลการดำเนินงานตามผลผลิตกิจกรรม / โครงการของกรมป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณหรือไม่ และเพื่อรับทราบความก้าวหน้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงผลการดำเนินงาน กิจกรรม/โครงการของกรมป่าไม้ (เอกสาร ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งในข้อ ๑ ได้ไปติดตามผลการดำเนินงานตามคำสั่งกรมป่าไม้ดังกล่าว จำนวน ๑๙ ครั้ง ในพื้นที่ ๓๓ จังหวัด รวมทั้งหมด ๓๒ กิจกรรม/โครงการ ครบตามแผนการติดตามที่กำหนดไว้และได้จัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานตามผลผลิตกิจกรรม/โครงการ ของกรมป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ครบเรียบร้อยแล้ว และแจ้งเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและพิจารณาดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการติดตามงานของสำนักแผนงานและสารสนเทศ และแจ้งสำนักแผนงานและสารสนเทศ เพื่อจะไดรรวบรวมนำเสนอท่านอธิบดีกรมป่าไม้ (เอกสาร ๒)

๒.๒ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๐๓.๕๒/๓๔๒๔๔ และ ทส ๑๖๐๓.๕๒/๓๔๓๓ -๓๖ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานข้อมูลตามแบบติดตามแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค ที่พบจากการติดตามงานของสำนักแผนงานและสารสนเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้สำนักแผนงานและสารสนเทศทราบ เพื่อประมวลข้อมูลนำเรียนท่านอธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อโปรดทราบต่อไป (เอกสาร ๓)

๒.๓ สำนักจัดการป่าชุมชนได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๐๕.๒๒/๒๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักส่งเสริมการปลูกป่าได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๐๖.๑/๒๕๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๓.๐๒/๓๒๖๓ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๔.๑๔/๑๙๕๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่าได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๑๒.๔๑/๓๔๔๘๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และ ด่วนที่สุด ที่ ทส. ๑๖๑๒.๒๔/๔๐๑๓๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ส่งรายงานข้อมูลตามแบบติดตามแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค จากการติดตามงาน

/ของสำนัก...

ของสำนักแผนงานและสารสนเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้สำนักแผนงานและสารสนเทศ
เรียบร้อยแล้ว (เอกสาร ๔)

๒.๔ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ มีกิจกรรมที่ยังไม่ได้รายงานข้อมูลตาม
แบบติดตามฯ จำนวน ๓ กิจกรรม คือ กิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ไม้ขนาดเล็กและของป่า
กิจกรรมวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้และผลิตผลป่าไม้ และกิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอด
เทคโนโลยี

๒.๕ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ขอสรุปประเด็นที่สำคัญในการติดตาม
ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๒.๕.๑ จำนวนกิจกรรม/โครงการ ที่ติดตามรวมทั้งหมด ๓๒ กิจกรรม
ประกอบด้วย

- (๑) กิจกรรมป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
- (๒) กิจกรรมป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน
- (๓) กิจกรรมดำเนินการตามยุทธการแก้ไขปัญหาวิกฤตป่าไม้
- (๔) กิจกรรมจัดการที่ดินป่าไม้
- (๕) กิจกรรมจัดการแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- (๖) กิจกรรมบำรุงรักษาสวนป่าเดิม
- (๗) กิจกรรมโครงการ รักษ์น้ำ รักษ์ป่า รวมใจถวายพระแม่ของแผ่นดิน
- (๘) กิจกรรมแผนปฏิบัติการภายใต้ทิศทางถ่ายทอดองค์ความรู้
โครงการหลวงและพัฒนาคุณภาพชุมชนบนพื้นที่สูง
- (๙) กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- (๑๐) กิจกรรมพัฒนาและจัดการผลผลิตสวนป่า
- (๑๑) กิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้
- (๑๒) กิจกรรมดูแลรักษาสวนป่าที่พื้นที่การบำรุง
- (๑๓) กิจกรรมโครงการฟื้นฟูป่าตามมาตรา ๒๕ พระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- (๑๔) กิจกรรมฟื้นฟูสภาพป่าเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน
- (๑๕) กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน
- (๑๖) กิจกรรมพัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแบบบูรณาการ
- (๑๗) กิจกรรมพัฒนานวนศาสตร์ชุมชน

- (๑๘) กิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่า
- (๑๙) กิจกรรมโครงการพัฒนาป่าไม้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- (๒๐) กิจกรรมโครงการหมู่บ้านรักษ่าป่าลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (หมู่บ้านสีเขียว)
- (๒๑) กิจกรรมพัฒนาป่าชุมชนเมืองเพื่อลดสภาวะโลกร้อน
- (๒๒) โครงการปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
- (๒๓) โครงการศูนย์การเรียนรู้วนศาสตร์ชุมชน กรมป่าไม้
- (๒๔) กิจกรรมโครงการฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่วิกฤต
- (๒๕) กิจกรรมปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ป่าไม้
- (๒๖) กิจกรรมพัฒนาระบบสารสนเทศป่าไม้
- (๒๗) กิจกรรมเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้
- (๒๘) กิจกรรมพัฒนาศักยภาพงานวิจัยด้านป่าไม้
- (๒๙) กิจกรรมวนวัฒนวิจัย
- (๓๐) กิจกรรมวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้
- (๓๑) กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
- (๓๒) โครงการอนุรักษ์และพัฒนาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

๒.๕.๒ จากการติดตามผลการดำเนินงานพบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในภาพรวมของกรมป่าไม้โดยสรุป ดังนี้

(๑) ด้านงบประมาณ

๑.๑) ความไม่เพียงพอของงบประมาณ โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับหน่วยป้องกันรักษาป่า เช่น ค่าน้ำมัน ค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า) ไม่สอดคล้องกับภาระงานที่ต้องมีการเดินทางหลายครั้ง การลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติงานที่ระยะไกล และลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาทำให้สิ้นเปลืองมากกว่าปกติ รวมทั้งขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงอาคาร สถานที่ เช่น ที่ทำการหรือบ้านพักเจ้าหน้าที่ที่มีสภาพเก่าเพราะขาดงบประมาณในการบำรุงรักษา เป็นต้น

๑.๒) การโอนงบประมาณจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาคบางกิจกรรม/โครงการ ประสบปัญหาความล่าช้า ส่งผลต่อเนื่องให้การดำเนินงานตามกิจกรรมย่อยล่าช้าเช่นกัน โดยเฉพาะการดำเนินงานกิจกรรมที่ตรงช่วงฤดูกาล เช่น กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ซึ่งต้องเริ่มเตรียมดินและกรอกลงถุงประมาณเดือนมกราคม และเริ่มเพาะชำเดือนกุมภาพันธ์ เพื่อเริ่มแจกจ่ายเดือนมิถุนายน (ต้นฤดูฝน) แต่งบประมาณมาถึงเดือนเมษายน หรือกิจกรรมป้องกันไฟป่า และควบคุมหมอกควัน

/ได้รับงบ...

ได้รับงบประมาณช่วงเดือนมกราคม ซึ่งไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาของฤดูกาลเกิดไฟป่าที่มักจะเกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนตุลาคมหรือเดือนธันวาคม เป็นต้น

(๒) ด้านบุคลากร

๒.๑) เจ้าหน้าที่มีน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเมื่อเทียบกับพื้นที่ที่รับผิดชอบ

๒.๒) ขาดทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงาน

๒.๓) การจัดหาคนงานในการดำเนินงานค่อนข้างยาก ทำให้ขาด

แคลนแรงงาน

(๓) ด้านครุภัณฑ์

๓.๑) ยานพาหนะในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

๓.๒) ขาดแคลนครุภัณฑ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ วิทยุสื่อสาร อุปกรณ์เครื่องพิมพ์ กล้องถ่ายภาพ และเครื่องมือการหาตำแหน่งดาวเทียม GPS

๓.๓) อาวุธปืนไม่เพียงพอ และที่มีอยู่มีสภาพเก่าใช้ปฏิบัติงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร

๓.๔) ครุภัณฑ์มีสภาพชำรุด หรุทโทรม งบประมาณในการซ่อมแซมไม่เพียงพอ

๓.๕) อาคารสำนักงาน บ้านพัก มีสภาพเก่าชำรุด ขาดงบประมาณในการซ่อมแซม

(๔) ด้านการปฏิบัติงาน

๔.๑) ปัญหากระแสน้ำการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ เพื่อปลูกยางพารารวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อใช้ก่อสร้างที่อยู่อาศัย

๔.๒) ปัญหาด้านการบริหารนโยบายของรัฐในการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ ส่งผลให้มีการบุกรุกป่ามากขึ้น

๔.๓) ปัญหาภัยแล้งก่อให้เกิดไฟป่าในพื้นที่

๔.๔) การจัดเก็บ ดูแล รักษา ของกลางที่ได้จากการจับกุม เป็นภาระที่ต้องดูแลจนกว่าคดีความจะสิ้นสุด ซึ่งเสี่ยงต่อการชำรุด สูญหาย

๔.๕) ปัญหาจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศแห้งแล้งและอากาศร้อนจัด ทำให้ไม้บางชนิดตายเนื่องจากขาดน้ำ และทำให้เมล็ดกล้าพันธุ์ไม้หายากไม่พอต่อความต้องการ

/๔.๖) ปัญหา...

๔.๖) ปัญหาการลักลอบตัดต้นไม้ เนื่องจากสภาพสวนป่าเป็นพื้นที่ที่มีหมู่บ้านล้อมรอบ เส้นทางคมนาคมสะดวก ง่ายต่อการถูกบุกรุก และไม้ในสวนป่ามีขนาดโตใช้เป็นสินค้าได้แล้ว

๔.๗) ปัญหาการบุกรุกทำกินในเขตสวนป่า

๔.๘) พื้นที่สวนป่ามีจำนวนมาก และไม้โตได้ขนาดตามความต้องการของตลาด งบประมาณการว่าจ้างคนงานลาดตระเวน จำนวน ๑ คน ไม่สามารถลาดตระเวนได้ทั่วถึง

๔.๙) พื้นที่ปลูกสวนป่าที่ปลูกแบบเต็มแปลงในภาคใต้ไม่ค่อยมีส่วนใหญ่เป็นแปลงขนาดเล็ก บางแปลงมีขนาดน้อยกว่า ๑๐ ไร่ ซึ่งไม่ตรงตามที่กรมป่าไม้กำหนดให้สำรวจตามกิจกรรมพัฒนาและจัดการผลผลิตสวนป่า

๔.๑๐) กิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้ ในพื้นที่ภาคใต้การหา กลุ่มเป้าหมายปลูก สวนป่า ยังไม่แพร่ขยายเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรมุ่งแต่ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา น้ำมันปาล์ม แบบเชิงเดี่ยว และการปลูกไม้ป่าเศรษฐกิจควบคู่กับพืชเกษตรยังเป็นเรื่องใหม่ของเกษตรกร แม้จะมีความสนใจแต่เกษตรกรก็ยังไม่แน่ใจกับผลตอบแทนที่จะได้รับและกลัวผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับพืชเกษตรที่ปลูกไว้ รวมทั้งเกษตรกรบางรายมีการยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ ทำให้ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง และเจ้าหน้าที่ต้องหาเกษตรกรรายอื่นมาทดแทน

๒.๕.๓ จากการประมวลปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของกรมป่าไม้ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ได้เสนอแนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

(๑) ด้านงบประมาณ

๑.๑) การพิจารณาแนวทางอื่นที่มีความเป็นไปได้ในการสรรหาเงินรายได้ เนื่องจากปัญหาด้านความเพียงพอของงบประมาณเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก ซึ่งกรมป่าไม้ไม่สามารถควบคุมได้

๑.๒) การโอนเงิน และการเบิกจ่ายงบประมาณควรดำเนินการให้รวดเร็ว และสอดคล้องกับช่วงระยะเวลาการดำเนินงาน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการโอนเงิน การอนุมัติและเบิกจ่ายงบประมาณให้มีความรวดเร็ว สอดคล้องเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาของการดำเนินงานตามกิจกรรม โดยเฉพาะในส่วนของงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานตามฤดูกาล

(๒) ด้านบุคลากร

๒.๑) การพิจารณาเพิ่มอัตรากำลังในหน่วยงานระดับพื้นที่ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน กรมป่าไม้ควรกำหนดอัตรากำลังในหน่วยงานระดับพื้นที่ให้เพียงพอ

/ต่อการ...

ต่อการปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายและมีการสำรวจความต้องการด้านอัตรากำลังในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง

๒.๒) การคัดเลือกบุคลากรให้ตรงกับสายงานในตำแหน่งที่ต้องการความชำนาญเฉพาะทาง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องอาศัยความรู้และทักษะเฉพาะทาง และควรมีการจัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่แต่ไม่ตรงกับสายงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น

๒.๓) การเพิ่มอัตราบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาที่จำเป็นในแต่ละหน่วยงาน แต่ควรกำหนดอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการเป็นสำคัญ และควรมีการพัฒนาบุคลากรที่ทำงานกับมวลชน โดยส่วนกลางรับผิดชอบในการพัฒนาบุคลากรทางด้านมวลชนสัมพันธ์ สนับสนุนแก่งหน่วยป้องกันรักษาป่า และงานด้านการจัดการที่ดินป่าไม้

(๓) ด้านครุภัณฑ์

๓.๑) การจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ เพื่อการดำเนินงานควรสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่

๓.๒) การสำรวจครุภัณฑ์ กรมป่าไม้ควรมีการสำรวจครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งหมด เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติแต่ละชิ้นรวมถึงยานพาหนะมีอายุการใช้งานมากน้อยเพียงใด มีสภาพชำรุดหรือหมดสภาพการใช้งานหรือไม่ เพื่อจะได้ดำเนินการจัดหาทดแทนต่อไป

(๔) ด้านการปฏิบัติงาน

๔.๑) การดำเนินการของกรมป่าไม้ควรมีการดำเนินการบูรณาการด้านการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานประโยชน์ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๒) การเกิดไฟป่า ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากภัยแล้งและคนโดยสาเหตุจากคนเป็นการจุดไฟเพื่อหาสัตว์ป่าเป็นอาหาร ทำให้หญ้าระบัด เพื่อเลี้ยงสัตว์ หรือเพื่อบุกรุกแผ้วถางป่า เพื่อครอบครองที่ทำกิน ดังนั้นหน่วยปฏิบัติงาน และหน่วยงานด้านการควบคุมไฟป่าจะต้องเสริมสร้างความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟป่า เช่น การดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรที่อยู่ในชุมชนโดยรอบพื้นที่ได้ตระหนักและช่วยกันป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า การให้การสนับสนุนอุปกรณ์ในการดับไฟ หรือ การฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในด้านทฤษฎีและวิธีการดับไฟป่ากับราษฎร เป็นต้น

๔.๓) การรวบรวมชุมชนที่อาศัยบริเวณโดยรอบพื้นที่ป่า เพื่อจัดตั้งเป็นเครือข่ายชุมชน โดยกรมป่าไม้ควรมีบทบาททำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือและประโยชน์ เพื่อรวบรวมชุมชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่บริเวณรอบพื้นที่ป่าไม้และจัดตั้งเป็น

/เครือข่าย...

